 สำนักทันตสาธารณสุข	มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Operation: SOP)	รหัส SOP-
	เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง Sample Management	แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 1 / 7 มีผลบังคับใช้ :

การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง
Sample Management

1.0 วัตถุประสงค์ (Purpose)

- 1.1 เพื่ออธิบายขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง ได้แก่ การรับตัวอย่าง การเก็บรักษาตัวอย่าง การบันทึกข้อมูล การเบิก-จ่ายตัวอย่างเพื่อทำการ ตรวจวิเคราะห์และการทำลายตัวอย่าง
- 1.2 เพื่อให้ทันตวิเคราะห์ที่ใช้เป็นมาตรฐานในการดำเนินการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่าง

2.0 การใช้งาน (Application)

- 2.1 ใช้เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดการตัวอย่างสำหรับผู้ปฏิบัติงาน
- 2.2 ใช้ประกอบการดำเนินการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่าง บันทึกผลการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างและการสรุปผลในรูปแบบฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.0 เอกสารอ้างอิง (References)

-

4.0 นิยามและคำย่อ (Defination and Abbreviation)

- 4.1 ผู้รับตัวอย่าง หมายถึง นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รับตัวอย่าง
- 4.2 ผู้ส่งตัวอย่าง หมายถึง เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานส่งตัวอย่าง
- 4.3 ผู้ดูแลตัวอย่าง หมายถึง นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ดูแลตัวอย่างที่ได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการเก็บรักษาตัวอย่าง และการทำลายตัวอย่าง
- 4.4 ผู้จ่ายตัวอย่าง หมายถึง ผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้จ่ายตัวอย่างให้ทันตวิเคราะห์เพื่อทำการตรวจพิสูจน์
- 4.5 นักวิเคราะห์ หมายถึง นักวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมให้สามารถตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่าง
- 4.6 เลขที่ตัวอย่าง หมายถึง เลขลำดับของงานวิเคราะห์ที่ออกโดยผู้รับตัวอย่าง โดยมีตัวเลขทั้งหมด 10 หลัก ได้แก่ YY-XXXX ซึ่งประกอบด้วย
YY หมายถึง เลข 2 ตัวสุดท้ายของปีงบประมาณ
- หมายถึง เครื่องหมายคั่น
XXXXX หมายถึง เลขที่ตัวอย่าง เป็นตัวเลข 4 หลัก
นับเรียงลำดับตั้งแต่ 1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน ของปีงบประมาณ

5.0 หลักการ (Principle)

-

6.0 เอกสารที่เกี่ยวข้อง (Associated document)

เอกสารเกี่ยวกับการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่าง เช่น

- 6.1 แฟ้มทะเบียนผลิตภัณฑ์ยาสีฟัน : FM-04.04-054
- 6.2 แฟ้มทะเบียนผลิตภัณฑ์น้ำดื่ม : FM-04.04-055
- 6.3 แบบบันทึกการรับตัวอย่างน้ำ : FM-04.04-056
- 6.4 แบบบันทึกการรับตัวอย่างยาสีฟัน : FM-04.04-057

ผู้จัดทำ

(นายเกษิวิชัยย์ ดำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

 สำนักงานสาธารณสุข	มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Operation: SOP)	รหัส SOP-
	เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง Sample Management	แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 2 / 7 มีผลบังคับใช้ :

6.5 แบบบันทึกลงทะเบียนและผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ : FM-04.05-059

6.6 แบบบันทึกลงทะเบียนตัวอย่างยาสีฟัน : FM-04.05-060

6.7 แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-062

6.8 แบบรายงานผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-068

6.9 การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างน้ำ : WI-04.05-003

6.10 การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างยาสีฟัน : WI-04.05-004

7.0 ความปลอดภัย (Safety)

ต้องปฏิบัติตามหลักสากล ว่าด้วยความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ได้แก่

7.1 สวมเสื้อปฏิบัติการ ถุงมือยาง หน้ากากป้องกันกลิ่น ทุกครั้งที่สัมผัสกับตัวอย่าง

7.2 การเตรียมสารเคมีต่าง ๆ เพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสหรือสูดดมสารเคมี

7.3 จัดการตัวอย่างด้วยความระมัดระวังการปนเปื้อน การติดเชื้อ

7.4 ล้างมือทุกครั้งหลังการตรวจวิเคราะห์

7.5 จัดเก็บ รักษา และทำลายตัวอย่างให้ถูกต้องตามวิธีที่กำหนดใน SOP

8.0 เครื่องมือและอุปกรณ์ (Equipment and supplies)

8.1 ถุงมือยาง หน้ากากป้องกันกลิ่น

8.3 ถาดเก็บตัวอย่าง

8.5 แผ่นบันทึกงาน

8.6 คอมพิวเตอร์สำหรับลงข้อมูลการรับตัวอย่าง และผลการตรวจวิเคราะห์

8.8 ตู้แช่อุณหภูมิตั้งที่ 2-8 °C พร้อมเทอร์โมมิเตอร์

9.0 สารมาตรฐาน (Standards)

-

10.0 วิธีปฏิบัติ (Procedures)

10.1 การรับตัวอย่าง

10.1.1 กรณีมีเจ้าหน้าที่นำส่งเอง

1) ตรวจสอบตัวอย่างตามรายละเอียดดังนี้

- มีปริมาตรไม่น้อยกว่า 10 มิลลิลิตร
- ปิดฉลากภาชนะให้เรียบร้อย พร้อมเซ็นชื่อเจ้าของตัวอย่างกำกับ
- ติดฉลากแจ้งรายละเอียดตัวอย่าง

- ลำดับที่.....
- ชนิดของน้ำ เช่น ประปา บาดาล น้ำคลอง
- สถานที่เก็บตัวอย่างน้ำ เช่น โรงน้ำดื่มหมู่บ้าน หมู่ 1 บ. โป่งร้อน ต.ใหม่พัฒนา อ.เกาะคา จ. ลำปาง
- ว/ด/ป ที่เก็บ 24 สิงหาคม 2561

ผู้จัดทำ

(นายกษิวิชัย ดำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

สำนักทันตสาธารณสุข

มาตรฐานการปฏิบัติงาน
(Standard of Operation: SOP)

รหัส SOP-

เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง
Sample Management

แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 3 / 7
มีผลบังคับใช้ :

ตรวจสอบหนังสือนำส่งตามรายละเอียดดังนี้

- แจ้งรายละเอียดให้ครบถ้วน
- ผู้ลงนามในหนังสือนำส่งต้องเป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจลงนามของหน่วยงาน
- กรณีแก้ไขข้อความใดๆ ให้ขีดฆ่า ลงนามและวันที่กำกับ

2) ให้ผู้รับและผู้นำส่งลงลายมือชื่อในหนังสือนำส่งทั้งต้นฉบับและสำเนา (ถ้ามี) และส่งคืนสำเนาหนังสือนำส่ง (ถ้ามี) และบัตรประจำตัวแก่ผู้นำส่ง

10.1.2 กรณีนำส่งทางไปรษณีย์

- 1) เจ้าหน้าที่ธุรการของสำนักฯ รับพัสดุจากเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ และลงบันทึกการรับไปรษณีย์
- 2) เจ้าหน้าที่ธุรการของสำนักฯ นำกล่อง/ซองพัสดุตัวอย่างส่งยังผู้รับตัวอย่างและปฏิบัติตามขั้นตอนการรับตัวอย่างในข้อ 10.1.1

10.1.3 การปฏิเสธการรับตัวอย่าง

- 1) ตัวอย่าง
 - มีปริมาตรน้อยกว่า 10 มิลลิลิตร
 - ไม่มีรายละเอียดตัวอย่างที่ข้างขวด
- 2) หนังสือนำส่ง
 - ระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วน
 - แก้ไขหนังสือนำส่งโดยไม่ลงนามและวันที่กำกับ
 - ผู้ลงนามหนังสือไม่ใช่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจลงนามของหน่วยงาน
- 3) ผู้นำส่ง
 - ไม่แสดงบัตรประจำตัว

10.1.4 ส่งหนังสือนำส่งที่งานธุรการ

เมื่อรับตัวอย่างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ดำเนินการออกเลขที่ตัวอย่าง

10.1.5 การเก็บรักษาตัวอย่าง

นำตัวอย่าง เก็บในภาชนะเก็บตัวอย่าง และเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง หากตัวอย่างเป็นปัสสาวะนำไปแช่ในตู้แช่รอวิเคราะห์ อุณหภูมิประมาณ 2-8 °C

10.2 การวิเคราะห์ตัวอย่าง

ดำเนินการตาม

- 10.2.1 ผู้ได้รับมอบหมายแจกจ่ายงานให้แก่นักวิเคราะห์
- 10.2.2 นักวิเคราะห์ลงชื่อเบิกในแฟ้มบันทึกการเบิกตัวอย่าง
- 10.2.3 นักวิเคราะห์เบิกตัวอย่างและทำการตรวจเบื้องต้นตาม

การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างน้ำ : WI-04.05-003

การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างยาสีฟัน : WI-04.05-004

ผู้จัดทำ

(นายเกษิวิชัยย์ คำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

สำนักทันตสาธารณสุข

มาตรฐานการปฏิบัติงาน
(Standard of Operation: SOP)

รหัส SOP-

เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง
Sample Management

แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 4/ 7
มีผลบังคับใช้ :

เมื่อทำการวิเคราะห์เสร็จสิ้นแล้วให้ทำแบบสรุปผล ชุดตัวอย่างที่ทำการวิเคราะห์และสามารถออกรายงานผลการวิเคราะห์ได้ โดยบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วน เช่น เลขที่ตัวอย่าง หน่วยงานที่ส่งตรวจ สรุปผลการตรวจวิเคราะห์ จำนวนเรื่อง จำนวนตัวอย่าง รายการที่ตรวจทั้งหมดที่ส่งในชุดนั้น ๆ

- 10.2.4 กรณีการตรวจยืนยันผลแล้วยังให้ผลไม่ชัดเจนและไม่สามารถรายงานผลได้ ต้องตรวจวิเคราะห์ซ้ำ ให้นักวิเคราะห์ติดฉลากวิเคราะห์ซ้ำ ที่ฝาขวดตัวอย่างและเก็บตัวอย่างในตู้แช่วิเคราะห์ซ้ำ
- 10.2.5 จัดทำรายงานผลการตรวจวิเคราะห์
 - 10.2.5.1 แบบบันทึกลงทะเบียนและผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ : FM-04.05-059
 - 10.2.5.2 แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-062
 - 10.2.5.3 แบบรายงานผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-068
- 10.2.6 พิมพ์รายงานผลการตรวจวิเคราะห์พร้อมตรวจสอบและลงนาม
- 10.2.7 ส่งรายงานผลการตรวจวิเคราะห์พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้ผู้ตรวจสอบลงนาม
- 10.2.8 ส่งรายงานออกจากห้องปฏิบัติการ

10.3 การทำลายตัวอย่าง

ตัวอย่างที่จะทำลายได้ต้องส่งรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ออกจากห้องปฏิบัติการเป็นเวลา มากกว่า 30 วัน โดยผู้ดูแลตัวอย่างหรือนักวิเคราะห์เป็นผู้ทำหนังสือแบบขอทำลายตัวอย่างเพื่อขออนุมัติทำลายตัวอย่างโดยหัวหน้ากลุ่ม เป็นผู้ลงนาม

11.0 การคำนวณ (Calculations)

12.0 การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

- 12.1 ทำบันทึกคุณสมบัติของตู้แช่สำหรับเก็บตัวอย่าง
- 12.2 เทอร์โมมิเตอร์ที่ใช้ในตู้แช่ ต้องทำการ Calibrate เป็นประจำทุกปี

13.0 การบันทึกและเอกสารที่ใช้ (Data record and used document)

- 13.1 แฟ้มทะเบียนผลิตภัณฑ์ยาสีฟัน : FM-04.04-054
- 13.2 แฟ้มทะเบียนผลิตภัณฑ์น้ำดื่ม : FM-04.04-055
- 13.3 แบบบันทึกการรับตัวอย่างน้ำ : FM-04.04-056
- 13.4 แบบบันทึกการรับตัวอย่างยาสีฟัน : FM-04.04-057
- 13.5 แบบบันทึกลงทะเบียนและผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ : FM-04.05-059
- 13.6 แบบบันทึกลงทะเบียนตัวอย่างยาสีฟัน : FM-04.05-060
- 13.7 แบบบันทึกผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-062
- 13.8 แบบรายงานผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ในยาสีฟัน : FM-04.05-068
- 13.9 การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างน้ำ : WI-04.05-003
- 13.10 การตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในตัวอย่างยาสีฟัน : WI-04.05-004

ผู้จัดทำ

(นายเกษิวิชัยย์ คำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญฤดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

 สำนักงานทันตสาธารณสุข	มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Operation: SOP)	รหัส SOP-
	เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง Sample Management	แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 5 / 7 มีผลบังคับใช้ :

14.0 การรายงานผล (Report)

ดำเนินการตาม แบบรายงานผลการวิเคราะห์ฟลูออไรด์ : FM-04.05-068

15.0 รายละเอียดอื่นๆ (Supplementary notes)

การใช้แบบฟอร์มและแบบบันทึกต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนตำแหน่งการจัดวาง หรือเพิ่มช่องตาราง หรือพิมพ์ข้อความที่ใช้เป็นประจำได้ตามความเหมาะสม แต่ให้คงรายละเอียดเทียบเท่าและสอดคล้องกับ SOP

ผู้จัดทำ

(นายเกษิวิชัยย์ คำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

สำนักทันตสาธารณสุข

มาตรฐานการปฏิบัติงาน
(Standard of Operation: SOP)

เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง
Sample Management

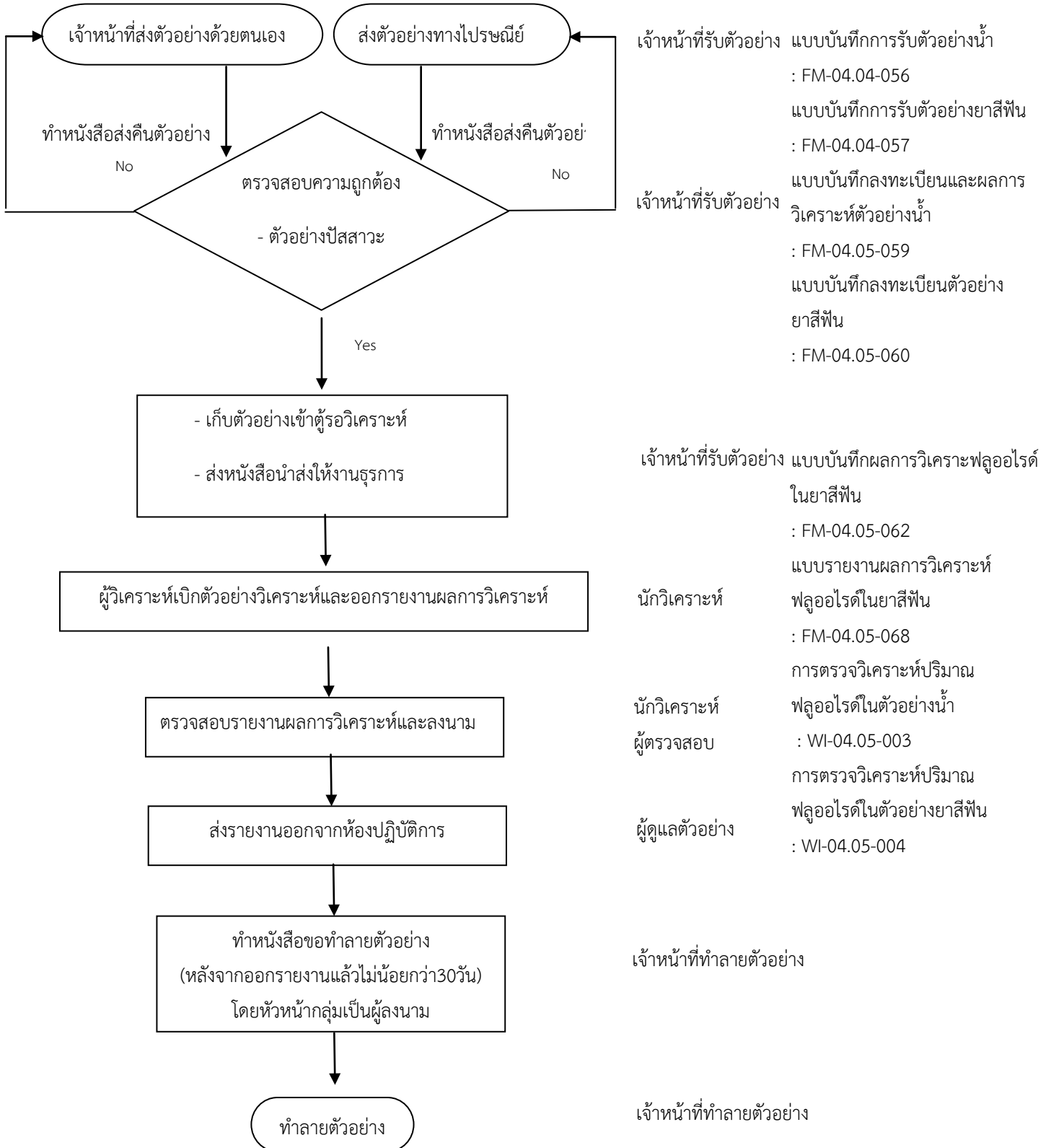
รหัส SOP-

แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 6/ 7
มีผลบังคับใช้ :

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบ

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำ

(นายเกษิวิชัยย์ คำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนันทินี ตั้งเจริญฤดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)

 สำนักงานทันตสาธารณสุข	มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard of Operation: SOP)	รหัส SOP-
	เรื่อง : การดำเนินการเกี่ยวกับตัวอย่าง Sample Management	แก้ไขครั้งที่ : 0 หน้า 7 / 7 มีผลบังคับใช้ :

รายนามผู้ถือเอกสารควบคุม Controlled Copy List

1. ผู้จัดการคุณภาพ สำนักงานทันตสาธารณสุข
2. กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยง

ผู้จัดทำ

(นายกษิวิชัย คำเกลี้ยง)

ผู้รับรอง

(นางนนทินี ตั้งเจริญดี)

ผู้อนุมัติ

(นางปิยะดา ประเสริฐสม)